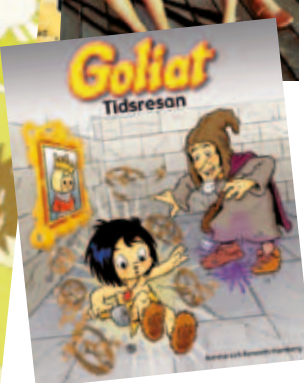

KORP GLUGGEN

nr 2|13| årgång 15

Förkväll, Petter, Emil och Författardagarna

Gränslöst trevligt i Kulturmagasinet Åmål 1–3 aug

Dalslands DL Litteraturförening

Kyrkogatan 14
662 36 ÅMÅL

Tel. 0532 - 151 11
www.bokdagaridalsland.se

Plusgiro 18 46 69-0
Bankgiro 5267-3282
Org.nr. 802420-4037

Föreningen för alla som läser, skriver, samlar, köper, säljer, ger ut, lånar ut eller är intresserade av litteratur i största allmänhet. Föreningens syfte är att stödja litteratur med anknytning till Dalsland. Nytt och gammalt, skönlitteratur och facklitteratur, poesi och dokumentär. Vi samarbetar med biblioteken i Dalsland och med bokhandlare, samlare, författarföreningar och andra kulturföreningar. Vi vill hålla ett "korpöga" på det litterära Dalsland.

SOM MEDLEM FÅR DU:

- Korppluggen, fyra nr/år som innehåller presentation av nyutkommen litteratur, information om böcker och Bokdagars litterära inlägg, insändare, medlemsnytt m.m.
- Inbjudningar till litterära arrangemang i Dalsland.

MEDLEMSAVGIFTEN ÄR

125 kr/år för enskild medlem inkl. familjemedlemmar.

200 kr/år för institution och företag.

OMSLAGSBILD

Åsa Carlsson

Korppluggen trycks hos
Niklassons Tryckeri AB, Mellerud
info@niklassonstryckeri.se
Issn 1404-2502

FÖRENINGENS ORDFÖRANDE ANSVARIG UTGIVARE

Lena Grönlund
0531-40525, 0706-833 889
lgrnlnld@gmail.com

REDAKTION

Redaktörer

Gunilla och Lars Gustafsson
0532-145 93, 070-341 45 93
larsgus@live.se

Lena Grönlund
0531-40525, 0706-833 889
lgrnlnld@gmail.com
Monika Åhlund 0531-330 90
053133090@home.se
Maj-Lis Dolk
0532-186 35, 0705-64 60 21
maj-lis.dolk@bokdagaridalsland.se

Frida Stålhandske
070 - 440 11 91
frida@bokdagaridalsland.se

BOKDAGAR I DALSLAND

Anita K Alexanderson
Lunnegatan 15
662 31 Åmål 0532-125 23
anita.k.alex@bokdagaridalsland.se

ANNONSER

Frida Stålhandske, koordinator
070 - 440 11 91
frida@bokdagaridalsland.se

ANNONSPRISER

Helsida 1200 kr
Halvsida 800 kr
1/4 sida 600 kr
1/8 sida 500 kr

Om man binder sig för en annons i fyra nr. rabatteras det med 20% på priset för varje annonsinförande.

Vid tekniska detaljer och annonsmaterial: Bele Fransson 0530-360 90

ANNONSLAYOUT

Kontakta:
Åsa Carlsson 0532-710 71 eller
Bele Fransson 0530-360 90 så
hjälpes de till att utforma din annons.
Kostnaden för detta debiteras separat.

PLANERAD UTGIVNING AV KORPPLUGGEN 2013

Nr 2 Vecka 26 Manusstopp 9 juni
Nr 3 Vecka 39 Manusstopp 1 sept.
Nr 4 Vecka 48 Manusstopp 10 nov.

ORDFÖRANDEN har ordet

Gränser – årets författardagstema inbjuder verkligen till köksbordsfilosofierande! Här kommer mitt bidrag:

Jag tror att gränser har att göra med rädslan för det okända och okontrollerbara och med behovet av att veta vad som gäller.

3-åringen leker med sina bilar på köksbordet. Kraschar dom så brödsmulorna yr, kör ambulansen till sjukhuset i vild fart. Men blir rädd för saker som brummar ute i verkligheten: traktorer, gräsklippare, främmande bilar som kommer för nära, ja t.o.m. dammsugaren och elvispen inger respekt.

Bilarna på köksbordet kan han kontrollera, men traktorn som körs av någon han aldrig träffat kan ju ta sig för vad som helst. Och vem vet vad dammsugaren kan hitta på om pappa släpper taget? Men man kan klappa den försiktigt om sladden är urdragen. Kontroll och kunskap, utan el är den maktlös!

Jag känner igen mig, skulle aldrig släppa in en eltandborste i munnen men har trots allt lärt mig att kontrollera matberedaren, grästrimmern och t.o.m. bormaskinen. Gränsen går vid elektriska sågen, och som sagt eltandborstar...

Gränsen går mellan dig och mig, mellan länder, mellan ute och inne, mellan kaos och kontroll. Vi ritar upp gränser för vår tillvaro, skapar "säkra" zoner där det är vi själva som bestämmer över våra kroppar och själar, våra trädgårdstäppor och vem som får komma in till oss. Vad vi tillåter "de andra" att ta sig för.

Ju räddare och osäkrare vi känner oss desto högre staket bygger vi och i värsta fall förstärker vi med taggtråd.

Ju tryggare vi blir desto oviktigare blir gränsen mellan dig och mig. Vi blir nyfikna på vad som händer på andra sidan. Lär oss något nytt, delar erfarenheter, slår oss ihop, bildar familj...

Gränser handlar om integritet och trygghet och är nödvändiga och oundvikliga. Det är faktiskt sunt och riktigt att hålla sig på sin kant när man konfronteras med något okänt och skrämmande. Men gränser går alltid att flytta, tänja eller överskrida. Det är en fråga om mod och om vilja att lära sig något nytt. Det farliga och okända kan tämjäs, bli välbekant och så småningom låta sig bli klappat!

Detta vet små barn, katter och några till. Man kan önska att det vore fler!

Att kunna balansera klokt gränssättande med modigt gränsoverskridande – det gäller allt kreativt arbete, från politik till trädgårdsskötsel, från att växa från barn till vuxen, till att skriva bra böcker.

Det ska bli spännande att höra vad några av våra mest framgångsrika och kloka författare har att komma med om årets tema för författardagarna den 3-4 augusti!

Lena Grönlund

Årsmöte i Litteraturhuset 2013

För första gången kunde årsmötet hållas i egen lokal, Kyrkogatan 14 i Åmål. 15 personer hade slutit upp den 20 mars.

Lena Grönlund, ordförande i Litteraturföreningen, öppnade mötet och dagordningen godkändes. Verksamhetsberättelsen och Revisionsberättelsen godkändes och vi fick bl.a. veta att medlemsantalet vid årsskiftet var 213, i stort sett oförändrat. 2012 års Bokdagar i Dalsland satte publikrekord vilket visade sig i en 50%-ig ökning av biljettintäkterna. Litteraturföreningen deltog i Dalslandsmontern under Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg. Författarna som deltagit i Bokdagarna bjöds in på författarmingel.

Under hösten arrangerades i samarbete med Forum för Poesi och Prosa fyra författarkvällar på Café Oscar i Åmål. Fullbokade och mycket uppskattade.

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Medlemsavgiften bestämdes förbli oförändrad, dvs. 125:-/hushåll och 200:- för institution och företag.

Styrelsen blev i stort sett oförändrad. Lena Grönlund omvaldes som ordförande. Agneta Gip omvaldes på två år och Bodil Söderlund nyvaldes. Övriga i styrelsen är Anita Alexanderson, Moa Björnson, Maj-Lis Dolk, Nils-Erik Janson och Kerstin Nilsson.

Under Övriga frågor redogjorde Anita Alexanderson för kommande aktiviteter bl.a. Nordiska Novelldagen, i år på Baldersnäs och författardagarna i Åmål. Hon framförde också en förhoppning om att Litteraturföreningen inom tre år får disponera hela huset Kyrkog. 14. Därför har man låtit registrera Nordiska Litteraturhuset i Dalsland som namn.

Efter att mötet avslutats berättade Carl Forsberg från Författarcentrum Väst om dess verksamhet och

delade med sig av sina erfarenheter. Det var ett både underhållande och informativt föredrag där också tillfälle att ställa frågor gavs.

Foto: Frida Stålhandske

*"Att ha roligt är ingen rättighet.
Det är en
skyldighet."*

Erik Lallerstedt

**Lokala nyheter
i över hundra år**

PD Provinstidningen
0532-123 80

**För hemma-
kontoret:**

**Datorer • Service
Tillbehör • Förbrukningsvaror
Datorhjälp**

Gågatan, Åmål, 0532-101 43
www.micromega.se

MICROMEGA
Data/IT för alla - globalt och nära Dig!

Årets Nordiska Novelldagar blev succé!

Här följer några sidor med rapporter, intervjuer m.m. Dessutom kan vi presentera bidrag från två av de medverkande författarna, Pia Juul och Peter Sandström.

Kristian Petri i huvudrollen

På fredagskvällen, i strålande sol, var vi många som slog oss ner på övre våningen i Konferenssalen på Baldersnäs. Över femtio personer hade kommit och extra stolar fick bäras in i flera omgångar.

2013 års Dalslands Litteraturpris, från Dalslands Litteraturförening och Dalslands Sparbank, skulle delas ut till Kristian Petri. Efter prisceremonin fick Petri sällskap på scen av Gun Ekroth och Torsten Wahlund. Gun Ekroth presenterade Petri genom att på ett lättsamt och mycket informativt sätt samtala med honom. Torsten Wahlund stod för uppläsningar från Petris noveller. Tillsammans svarade dessa tre för en underhållning av högsta klass.

Gun Ekroth jämförde Petri med en renässansmänniska med nedkastade anteckningar, och hon sade att det var magiskt hela tiden. När hon ställde den "obligatoriska" frågan: Vad skall du göra för pengarna? - fick hon till svar att han gärna ville köpa en bok! Men det gällde inte vilken bok som helst utan en med en dedikation, helst från Stig Dagerman, möjligen från Hjalmar Söderberg eller Erik Hermelin.

Hon frågade också om vad han bär med sig från sin barndom i Dalsland. Människorna och historierna som han hörde finns kvar hela tiden, blev svaret. Sitt stora läsintresse fick han i Uppsala där han tillbringade mycket tid på antikvariat och bibliotek. Han både läste och fantiserade en hel del. Han blev fascinerad av olika dödsskildringar och det intresset förstärktes efter faderns död. Han exemplifierade med Didion, de Beauvoir och de som betytt mest: Raymond Chandler och Olof Lagercrantz.

Det första han skrev var novellsamlingar. 1996 kom Den stulna novellen och 1999 kom Nattboken.

I hans noveller är det flera personer som återkommer i båda novellsamlingarna. Det fick vi exempel på i Torsten Wahlunds uppläsningar.

Vi hoppas på fler novellsamlingar. En lär komma ut i höst, så vi hoppas få möta Kristian Petri även nästa novelldag.

Kristian Petri
Foto: Sofia Runarsdotter

*Värmlann ä ett lannskap mella
Sverg å Norg där mang ha skratt
ihjäl sig och mang ha dött i sôrg*

*Gunnar Ehne,
från diktsamlingen
Söm sagt va*

Anna Ekelund från Ungas Bokdagar samtalade med Johanna Holmström och Stina Stoor.

Johanna Holmström

Johanna Holmström är ung och i ropet. Hon har en journalistutbildning i ryggen men lever idag på sitt författarskap, boende strax utanför Helsingfors med två små döttrar och med naturen runt husknuten. Just naturen går som en röd tråd genom Johannas fjärde bok *Camera Obscura*, ur vilken vi under novelldagen fick lyssna till Dockmakarens barn.

Berättelsen väcker minnen från barndomens sagomystik, med gåtfulla element som återfinns i verk av författare som Maria Gripe - en av Johannas egna ungdomsfavoriter. I ladans dunkel förflyttas vi till ett gränsland mellan verklighet och fantasi. Lukten av jord och fukt gör sig påmind som om vi befann oss mitt bland de uppradade huvudena i dockmakarens verkstad. Håret reser sig på armarna när författaren avslöjar det näst intill makabra slutet på berättelsen, vilket väl är bästa betyg från en novellpublik.

forts. nästa sida vänster spalt

Stina Stoor

Stina Stoor är färsk på novellscenen och gör debut inför Bokdagarnas publik på Baldersnäs. Men inte ett spår av nervositet märks, då hon antrar scenen för att läsa *För vår del*, novellen som vann Umeås Novelltävling 2012.

"Jag har bara läst för min man tidigare", berättar hon. "Han är ett stort stöd för mig i mitt skrivande och jag är lyckligt lottad som har någon som stöttar mig."

Författarskapet har inte varit självklart

för den nyutsprungna novellisten, inte på samma sätt som skrivandet alltid varit en viktig del av hennes liv.

"Det tog lång tid innan jag insåg att någon faktiskt skrivit böckerna som stod i bokhyllan och jag reflekterade inte över att man kunde bli författare. Skrivandet var mer som ett verktyg för mig, ett sätt att visa kärlek", berättar Stina. "Jag skrev ofta

forts. nästa sida höger spalt

Författardrömmar har alltid funnits där.

Redan som åttaåring knåpade Johanna på små berättelser, stoff som fått gro och ett intresse som fått växa. För Camera Obscura har författaren belönats med Svenska Dagbladets litteraturpris och själv anser hon sig ha tagit ett kliv framåt i sitt författarskap i och med novellsamlingen.

”Jag känner mig friare i mitt skrivande, och tycker inte att man måste hålla sig inom den klassiska ramen när man skriver novell”, menar Johanna. Fantasin är hennes starkaste grepp och största inspirationskälla. Till det egenupplevda har hon svårt att finna distans.

Nu kritikerrosas författaren

för senaste romanen Asfaltsänglar, men trots lovord talar hon inte om någon upplevd stress från omgivningens förväntningar. Djup research krävs inför varje projekt med många timmars inläsning på ämnet hon berör.

”Jag är produktiv och redan efter att jag lämnat ifrån mig manuset till Asfaltsänglar påbörjade jag nästa bok. Visst var jag trött efter ett så intensivt arbete med romanen, men skrivandet är som en slags mekanism jag utvecklat. Jag jobbar bäst på morgonen men önskar att jag hade kunnat skriva på kvällar och nätter, det hade fungerat bättre som förälder”, funderar småbarnsmamman som fick två döttrar under tiden hon skrev Asfaltsänglar.

Skrivandet är som ett nödvändigt ont,

utan det skulle Johanna bli galen. Vi kan glädjas åt att få höra mer av författaren, som vill sätta just den kvinnliga galenskapens vara eller icke vara på sin spets i nästkommande roman. En halvtimme med den lovordade författaren på bokdagarscenen springer iväg, och kanske är det just en sådan effekt hennes texter har.

5 snabba med Johanna Holmström

fågelkvitter / vågskvalp

Tove Jansson / **Astrid Lindgren** (“förlåt Tove!”)

författarkväll / hemmakväll (“hm.. det får bli författarkväll, det händer ju mer sällan”)

novell / roman

bakom kameran / framför kameran

brev som barn, en slags kärleksbrev där jag kunde uttrycka mina känslor i ord”.

I den lilla byn

finns mycket inspiration att hämta. På små ställen har alla kopplingar till varandra, menar Stina.

”Man blir bra på att se trådar. Mellan människor finns en massa trådar som ofta trasslas ihop, det kan bli till spännande berättelser”. Från barndomen hämtas inspiration, men oftast kommer idéerna plötsligt och i de mest opassande sammanhang.

”När jag blir stor, då kommer jag börja ta med mig anteckningsblock när jag går ut. Oftast hittar jag en servett eller pappersbit som får fungera i all hast, idén måste ju skrivas ner så jag inte glömmer den”, säger Stina och skrattar lite åt komiska minnen av akuta lägen som uppstått när hon varit i farten.

Stina är vår mest långväga gäst.

I nordligaste Norge finner hon sitt hem och i den lilla samebyn knåpar hon nu på nästa litterära verk.

”Jag håller på med flera bokprojekt. Det ena är än så länge hemligt, men det andra är en fortsättning på Ojura”, avslöjar Stina, som vi med all säkerhet kommer få höra mer av i framtiden.

5 snabba med Stina Stoor

frukost / **11-kaffe**

psykologi / filosofi

ren / hund (“de hör ju ihop, man kan inte ha renar utan hundar och tvärtom”)

Girls / **Sex and the City**

penna / pensel – (“penna för mitt skrivande, pensel för mina illustrationer”)

Text och foto: Anna Ekelund, Ungas Bokdagar
annamatildaekelund@gmail.com

Litteraturmöte ur olika perspektiv

Karl-Erik Andersson

2013 års Novelldag på Baldersnäs herrgård är över. Anita K Alexanderson och Frida Stålhandske med personal kan lägga ytterligare en litterär succé till föreningens föregående.

Novelldagen kan ses och upplevas ur flera vinklar. Ett gruppfoto av dem som med arbete och möda format Novelldagen och Bokdagar i Dalsland visar, att det är en förvånansvärt liten men troligen nagande god skara kulturarbetare som ger dalslänningarna dessa litterära höjdpunkter under året.

Dessa idealister gör att vi som publik för en billig summa kan uppleva välkända och aktuella författare på en scen i lilla Dalsland. Dalslands litteraturförening ger oss nästan samma kulturella förmåner, som de som bor i större städer kan avnjuta.

Vad sägs om fjolårets Bokdagar då Herman Lindqvist kom till Åmål och för första gången lanserade sin memoarbok som dessutom drogs in. Men ett hundratal böcker med det som till sist blev en

Pia Juul var en av dem som färdades långt för att komma till Novelldagen på Baldersnäs.

felaktig text hade hunnit säljas i Dalsland och kan kanske så småningom få ett alldeles särskilt värde för innehavaren.

Sett ur en författares ögon måste evenemangen i Dalsland vara unika på grund av platsen, mitt i en glesbygd, förlåt Åmål! Där sker samlingar och litterära framträdanden med gräddan av dem som ger oss det skrivna ordet mellan två pärmar.

Men hur kan det vara att som författare för första gången landa mitt i spenaten, respektlöst uttryckt, och transporteras genom glest befolkade landskap med enligt liggande stugor och samhällen?

Twin Peaks

Att bli mött på stationen av en okänd människa, åka genom ett landskap i regn och rusk, medan kvällsmörkret faller som en svart säck över glesbygden med skumpiga vägar, halvvägs söndervärkta av vinterns tjälskott, kantade av höga träd, endast upplyst av någon hastigt uppflammande bensinskylt eller en klunga hus, med i kvällsmörkret vare sig vänligt eller fientligt utseende. Måste det inte bli en upplevelse i 1990-talets tv-serie Twin Peaks anda?

Kanske behövs det trygga författare med benen stadigt på jorden. Risken att gripas av tvivel eller rentav panik kan kanske vara störst för den skribent som till vardags sysslar med brott i bokform och upplevelser från andra sidan.

Men när resan genom ett ibland ödsligt landskap är över och författaren nått sitt mål är den litterära upplevelsen varm, trygg och allmänt beskriven av gästerna, som en upplevelse de absolut inte vill vara utan.

Ett vittnesbörd som vittnar om litteraturens unika ställning och atmosfären vid de dalsländska evenemangen är det faktum att författare gärna kommer i repris till både Novelldagen och Bokdagar i Dalsland.

Anita K Alexanderson med personal.

Tiderne

Pia Juul

Tiderne har virkelig ændret sig. Da vi flyttede ind på gården i niogtres var alle naboerne landmænd med familier, der var ligefrem en karl på den største af dem. De kom alle sammen på skift og bød os velkommen, selvom vi kom fra København. En kom med blomster, en anden med en nybagt leverpostej, og en dreng kom med æg, ham købte vi æg af i mange år, lige til han flyttede hjemmefra. Men de blev jo gamle, nogle kom ned på plejehjemmet, nogle døde og efterlod en enke eller enkemand og til sidst var de helt væk. Nu er al jorden solgt fra eller forpagtet, alle dem der bor her har arbejde langt herfra, vi har boet her længst og vi kender ingen af dem. Ingen af dem har været her for at hilse på os, så vi hilser bare med hånden når vi kører forbi hinanden på vejen, det er alt.

Transparente Blanche

Peter Sandström

På papperet såg det inte bra ut. Det var en gammal kioskrånare och en transvestit och en enarmad bilmekaniker och så jag, en man som kunde ha sjunkit in i vilken tapet som helst, så anpassningsbar och osynlig kände jag mig, och solen sken och det var sommar.

Idén var enkel, vi skulle först blåsa skallen av Babianerna, och sen kunde resten av kvällen passera enligt ritualer som var så utstakade och förutsägbara att nån ironisk akademiker kunde ha kallat dem "religiöst influerade".

Men det hade inget med religion att göra. Lite fotboll, och sedan bastu och fyra korgar öl och tragglandet av gamla minnen hörde till det obligatoriska programmet, en sed som redan var så inpräntad att den kunde jämföras med julafton; vare sig man var på humör eller inte var detta något som skulle ske en gång om året.

Vi kallade oss "Vimplarna", och nån hade diskret låtit antyda att det kunde vara skäl att låta benäm-

ningen glida in i glömskans barmhärtiga töcken, men jag vägrade ge efter på den punkten. Vi måste stå för det, sa jag, och bilmekanikern flinade, och kioskrånaren sade ingenting. Transvestiten var sen som vanligt, och det var han som skulle skaffa tröjorna, så vi satt och väntade på bänken med våra bara överkroppar. Resten av persedlarna hade vi redan fått på oss; skor med dobbar, omaka strumpor, fladdrande shorts. Vi såg definitivt inte ut som fotbollsspelare.

Bilmekanikern hade fått mage, och det hade jag också, men kioskrånaren var mager. Han smorde in sina ben med nånting rött som han klämde ur en lång, vit tub. Bilmekanikern flinade.

Jag tittade på hans arm, den vänstra, och han höll den utmed kroppen, och sen hade han inte flera armar. Stumpen där hans högra arm hade varit fäst vid kroppen var sedan länge igenvuxen, det såg ut som om han aldrig hade haft en extremitet till, en del som slitits av honom. Men det är sånt som händer. Han behövde ingen hjälp med att snöra skorna, och han kunde öppna ölflaskan och till och med rensa en färsk gädda, påstod han, men ingen hade sett honom göra det.

Kioskrånaren var mager på ett sätt som inte tedde sig frivilligt. Ingen brydde sig om att räkna hans revben, men det hade varit fullt möjligt att göra det på en meters avstånd. Han hade ett ärr tvärs över magen, och det såg ut som om nån hade karvat i honom under omständigheter som kunde benämnas "nödfall", för snittet var inte estetiskt tilltalande, och det kan givetvis ha handlat om en enkel blindtarm, men i mitt sinne såg jag framför mig hur han hade fått kniven i sig för att djävulen måste släppas ut ur hans lekamen under omständigheter som kunde betecknas som "akuta". Jag undrade om kioskrånaren fortfarande kunde skruva bollen, och jag undrade om han skulle hålla ihop för en glidackling.

Var dröjer Janne? frågade jag, och ingen sade nånting.

På sjuttioalet var vi Janne och Kenneth och Mikael och Peter, och det blev min uppgift att hitta på ett namn för vårt lag, för jag var vän med orden, och det var inte de andra. Den vackraste ordkombinationen jag visste var Transparente Blanche, och vi

hade äpplen som hette så hemma i trädgården, och det var lockande frukter, söta i smaken och mjuka. Men jag tänkte att stavningen var för krånglig, att namnet inte skulle ha rymts på tröjorna, för alla lag skulle ha tröjor, också i kvadratserien, där pojkar från olika delar av staden spelade fyra mot fyra med små målburar. Så det fick bli Vimplarna i stället, ett namn som jag snodde från ett av de sovjetiska barnprogram som på den tiden sändes i den statliga televisionen.

Vi ställdes mot Vargarna och Piraterna och Babianerna, och vi var inte så kraftiga, men desto mera tekniska och med rätt taktik kunde vi på den tiden spela jämnt med i stort sett vem som helst. Vi var barn och vi visste att det i den stora världen fanns bilmekaniker, och vi kunde tänka oss att det fanns poeter och galningar som rånade kiosker, men det var bara i storstäderna slikt förekom. Vi visste inget om transvestiter.

Kenneth hade från början sitt sneda flin, det ordlösa, inåtvända, och det flinet satt nu i bilmekanikerns ansikte, och han sträckte på sig så att lederna knakade och brakade. Borda man värm opp, sa han, men satt kvar på bänken.

HÄR HITTAR DU ALLT DU BEHÖVER I

småel, vitvaror,
armatur, glödlampor
och elmaterial.

Butiken med personlig service

elkedjan®

Kungsgatan 26, Åmål
Tel. 0532-178 20 • Fax 0532-178 29
E-post amal@elkedjan.se
www.elkedjan.se/amal

Samtidigt hördes mullret av ett fordon åt stads-
hållet till. V-åtta, sa bilmekanikern, och jag ryckte
på axlarna och kioskrånaren smorde in sina vader.
Han slängde tuben i kassen samtidigt som bilen
stannade på andra sidan gräsplanen. Ser ut som en
likbil, sa jag. En sjuttitvåa, sa bilmekanikern, och
sen steg de ur bilen, en efter en, och de flaxade med
armarna i luften, kanske som ett slags hälsning
till oss. Jag förstod att det var Babianerna, men på
avstånd kände jag inte igen en enda av dem. Fyra
feta skäggiga gubbar. Jag tyckte att en av dem lik-
nade Mögelbrö, och att en påminde om Jokinen. De
där klår vi enkelt, tänkte jag, och transvestiten kom
på cykel, och han hade iakttagit neutral klädsel,
dagen till ära, och jag undrade varför. I baskettröja,
blå jeans och sandaler såg han rentav konservativ
ut, och detta är vad jag kunde ha rafsats ner på bak-
sidan av en telefonräkning eller i ett rutigt häfte: "vi
kan egentligen inte göra mycket åt det som livet gör
oss till, men vi kan alltid försöka minnas hur vi var
från början, obrukade, med möjligheter som tedde
sig oändliga". När jag nu läser meningen inser jag
att jag inte är nån essäist.

Tär sku he tå vara, sa transvestiten och vek upp
speltröjorna på bänken. Han hade alltid haft smak
och känsla för stil, och han var en spartansk trans-
vestit, om det finns ett sånt begrepp, för han använ-
de inte pälskrage eller spetsar eller högklackat, han
var snarare en vän av långa kjolar och en modest
urringning i blusen, och färgerna var alltid diskreta,
eller – som han själv kanske hellre skulle uttrycka
det – värdiga.

Tröjorna som han hade fixat var svarta, med en
liten vit vimpel på bröstet. På ryggen hade de alla
samma nummer: 40+. Och bilmekanikern flinade
och kioskrånaren sade ingenting.

Under tystnad tog vi på oss tröjorna. Sen ställde vi
oss i en ring med armarna på varandras axlar. Okej,
nu tar vi dem; och så gick i ut på planen, Janne,
Kenneth, Mikael och jag.

*En skog med bara ett träd:
det står i mitten.*

*Bengt Berg från
diktsamlingen
Termos.*

NYA BÖCKER!

Anmälan: Maj-Lis Dolk

Folkmedicin i Dalsland

Så lyder titeln på boken som berättar om folklig läkekunst och tron på botemetoder som till en del fallit i glömska, men som det trots allt ännu finns stort intresse för. Författare är *Ritwa Herjulfsson*, som mottog Dalslands Litteraturpris år 2011. På omslaget finns en bild av en allvarlig kvinna med mittbena och långärmad klänning, händerna vilande i knät. Kvinnan är Ritwas mormors mormor Brita-Maria Hjelm, född i Frändefors 1848. I hennes syskonskara på fem var det endast två som uppnådde vuxen ålder.

Beträffande de botemedel och boteformler som beskrivs i boken har naturligtvis botarna, kloka gubbar och gummor, mycket stor betydelse. De uppmanade sina patienter att inte tvivla på behandlingens kraft, då hjälpte den inte. Att leva i vardagen denna tid var naturligtvis en evig kamp för att överleva och man fick förlita sig på sin egen förmåga och tidigare generationers kunskap. En man från Tydje född 1861 beskriver det sålunda i boken:

Det var inte så bra ställt med att en kunde få en doktor förr i världen utan en fick kurera sig

själv så gott en kunde, och förmådde, och som de gamle hade fått lära av sina föregångare. Och det var allt det mesta så att en fick gå där eller ligga tills sjukdomen hade gått ur kroppen eller också blev det döden.

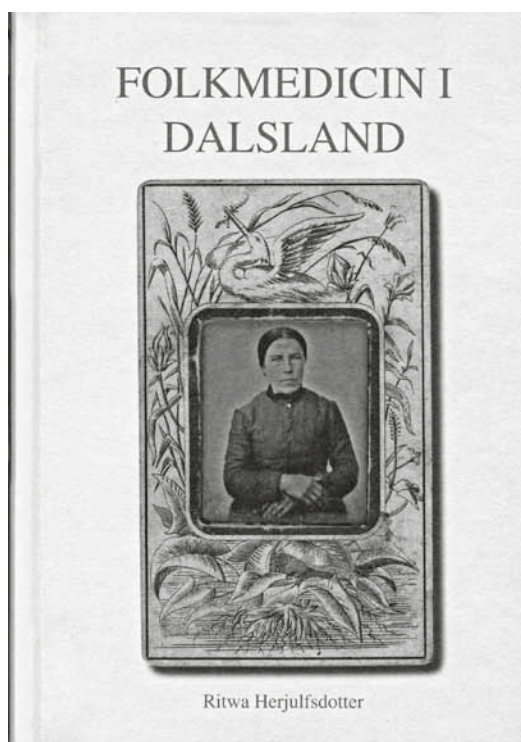
Hur botade man då kramp i smalbenen enligt boken? I Steneby finns en uppteckning som råder en att knyta ett ålskinn runt benet vid knät!

Tandvärk fanns det åtskilliga botemedel mot. Man kunde gå till kyrkogården och leta upp en rostig spik som suttit i en likkista och petade så med den tills det började blöda. Ett annat beprövat sätt var att lägga några korn arsenik i den onda tanden. Att detta var riskfyllt förstår var och en, en feldosering kunde ju leda till döden.

Från 1300-talet och framåt härjade pesten även i Dalsland och det finns sägner om att pestsmittade bygder lämnats helt öde. Ur en läkarbok från Åmål finner man följande recept:

Då pesten är förenad med bölder påläggas lefvande grodor, den ene efter den andre, alltsom de dö. Äfven kan härtill begagnas dufwor, på vilka stjertpennorna äro borttryckta.

En ny bok av författaren skall gå i tryck vilken dag som helst. Den heter *Mariaväxter i folktron* och utges av Skara stiftshistoriska sällskap. Idag arbetar Ritwa Herjulfsson som intendent/forskare på Röhsska Museet i Göteborg och projektet nu är museets expedition till Kina. Hon studerar även en fotosamling som aldrig presenterats tidigare.

Grafisk formgivning och illustration

Kontakta Åsa Carlsson
Bild & grafisk form
070-664 75 59
info@asacarlsson.se
www.asacarlsson.se

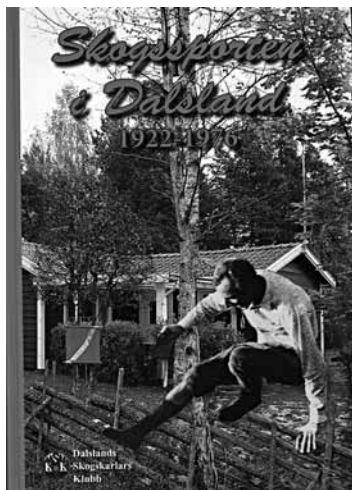

TRYCK & REKLAM

NIKlassons TRYCKERI

Odengatan 40 - Mellerud - 0530-360 90
www.niklassonstryckeri.se

Skogssporten i Dalsland 1922-1976

Utgiven av Dalslands Skogskarlarars klubb, A4-format och innehåller ett stort antal bilder.

Det är en kommité bestående av Sven Skallstad, Wendel Eriksson, Ragnar Hallsten och Sven Olsson som satt ihop det hela och det har de gjort med den äran. Detta är en guldgruva för alla

orienteringsnördar och andra intresserade. Boken inleds med en presentation av alla klubbar i Dalsland som bedrivit orientering och det har ju nästan alla idrottsföreningar. Innan man började rita egna kartor som blivit alltmer detaljerade med åren, användes den gamla backstreckskartan. Då kunde vilken klubb som helst ordna orientering. Det är väldigt dyrt, tidsödande och kunskapskrävande att rita en karta, därför har antalet klubbar som idag driver orientering minskat betydligt i landskapet.

Andra halvan av boken upptar DM-tävlingar och en del andra tävlingar, exempelvis fanns det under många år landskapskamper mellan Bohuslän – Dalsland – Östfold. Under andra världskriget kunde ju inte dessa pågå, så det var stor glädje när kriget var över. DM-tävlingarna presenteras här med både bansträckningar och resultatlistor.

I orienteringens barndom var det inte så lätt att ta sig fram till tävlingarna. Idag åker man fram med bil och parkerar i stort sett där man skall starta. Tidigare kunde man åka buss, tåg, på lastbilsflak och man fick ibland gå långa sträckor. Man hade inte heller så bråttom, man samlades ofta till korum på morgonen innan tävlingen startade och man stannade tills allt var slut och alla priser var utdelade. Man gjorde sig en liten brasa, kokade kaffe eller stekte lite fläsk.

Hembygden 2013

Årsbok för Dalslands Fornminnes- och Hembygdsförbund.

Årets bok har tema Ödeborgs fornsal, som fyller 100 år och kommer att firas i slutet av augusti. Omslaget på boken pryds av en teckning av Roy Ferling, föreställande just Ödeborgs fornsal. Artikeln om fornsalen är skriven av Bengt J O Johansson.

NYA BÖCKER!

Anmälan: Monika Åhlund

För övrigt innehåller boken artiklar om Borekulle, Dalslandsstugan i Slottsskogen, Bäckefors på 1930-talet. Vad en torpruin har att berätta, Gustafshyttan i Fröskog, Selma Lendahl och hennes besök på Rostocks brunn 1857, Laura Björlin-Hellgrens anteckningar från 1888-

98, Dalsländsk årskrönika, Västra Sverige och folkungarna, Dagbok från krigsåret 1941, Minnesrunor över bortgångna hembygdsvänner, Nordiska museets medalj och Dalslandsmedaljen, Rapport från en skola som fått bidrag till en resa, DFH:s och anslutna föreningars årsberättelser.

Se www.hembygd.se/dalsland.

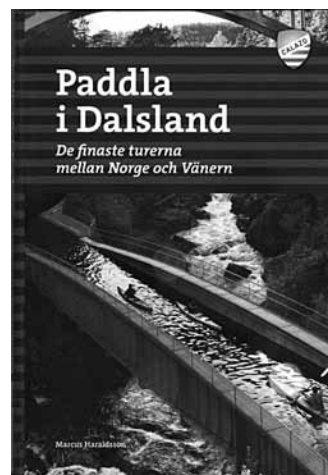

Paddla i Dalsland

De finaste turerna mellan Norge och Vänern av Marcus Haraldsson

Boken innehåller 13 kanotturer och drygt 60 mil paddling genom nästan 60 sjöar och älvar. Den är gjord i ett mindre format som är lätt att ha med på turen. Kanotområdet som beskrivs täcker in tio kommuner i Dalsland, sydvästra Värmland (Nordmarken), sydöstra Norge och nordöstra

Bohuslän. Boken är uppdelad i fyra delar, först en inledning med basfakta för hela regionen. Kapitlet Gränslandet beskriver fem turer i just gränslandet Norge – Sverige. Därefter ett kapitel om Dalslands kanal som innehåller tre turer och slutligen Mellan slussar och Vänern som innehåller fem olika turer öster om kanalen. Turerna illustreras med kartor och vackra bilder, de flesta tagna av författaren själv. Han har naturligtvis provpaddlat alla turerna. Man blir riktigt sugen på att ge sig ut!

Marcus Haraldsson fick 2008 Dalslands Litteraturpris. Han är nu tillbaka i hembygden och medverkar med nedanstående text med anknytning till Bokdagars tema "Gränser".

Vilken gräns korsade du senast?

Marcus Haraldsson

Var det gränsen mellan Norge och Sverige, eller den mellan hem och jobb, kanske mellan kärlek och besatthet, eller mellan flykting och orädd? Har du en historia att berätta? Liknar din gränskorsning någon annans?

Project Borders är ett slags laboratorium för att utforska människors gränskorsningar. Vi vill beskriva hur vi alla tar oss över linjerna som skapats mellan och inom oss, och hitta helt nya former för att berätta och jämföra historierna. Vi utforskar geografiska, politiska, psykologiska och praktiska gränser och de berättelser som skapas när vi korsar dem. Och det är inget flum. Under de fem år som projektet pågått har vi genomfört gränsprojekt på fem kontinenter och haft utställningar i över 20 städer, inklusive New York, Kapstaden, Lusaka, Stockholm och Fengersfors.

Projektet började i Kina inför OS i Beijing 2008. Som journalist och fotograf fick jag då i uppdrag av Svenska Dagbladet att resa längs Kinas gränser mot Nordkorea, Mongoliet, Pakistan och Burma och skriva en serie reportage. Det visade sig att Kinas gränser var väldigt bra platser att berätta om landet. Politiken och komplexiteten i den nya supermakten blev liksom tydligare i de områden där landet nästan tog slut. Flaggorna blev större och soldaterna fler. Och tanken om ett större gränsprojekt tog fart. Jag ville utforska fler gränser, i fler dimensioner.

Ett par år senare, 2010, fick jag chansen att utveckla tanken till ett konkret kamerautlåningsprojekt över gränserna i södra Afrika. Nu fick människor som arbetar som gränshandlare, och transporterar varor över Afrikas oftast helt artificiella nationsgränser, berätta sina egna historier i egna bilder och berättelser. Handlarna fick låna enkla kameror under ett par månader och i flera workshops fick de lära sig att hitta sina egna uttryck och sedan även välja sina egna bilder. Två utställningar, fotograferade över ett tiotal nationsgränser, har sedan dess turnerat i sju länder i Afrika och ett drygt dussin kommuner i Sverige.

De senaste två åren har metoden med utlånade kameror gått vidare och i två stora projekt har vi låtit hemvändande migranter i New York och statslösa Palestinier i Jordanien berätta om sina egna liv. Genom att låna ut kameror till människor som i vanliga fall inte får berätta sina historier har vi fått tillgång till andra perspektiv, andra bilder, andra gränser. Vi

lär oss och utvecklar ständigt våra metoder att samla in, dela och medvetandegöra människors gränserättelser.

Sedan en tid arbetar vi nu även med utveckling av digitala berättelser i ord och bild genom en tekniskt nyskapande iPhone app, en slags förlängning av metoden med utlånade kameror, och i interaktiva gränsutställningar. Ett exempel visas under sommaren i utställningen Not Quite Why på konstkooperativet Not Quite i Fengersfors.

Project Borders andra halva, programmeraren och medieforskaren Christo de Klerk, är baserad i New York och har länge studerat digitala gränser så som de uttrycks när vi använder GPS och smarta telefoner. Och hur vi genom tekniken kan fänga, och jämföra, människors gränskorsningar. Vi arbetar nu i allt större sammanhang med internationella organisationer, produktionsbolag, universitet och konstmuseer. Inom två år är målet att visa stora ihopkopplade och interaktiva gränsutställningar på många platser på jorden samtidigt.

Genom att fänga människors egna berättelser om sina gränser och berätta historierna i det avgränsade projektet Project Borders vill vi i grund och botten visa hur alla människor är migranter. För om gränsen mellan nationer är viktig, så rankas gränserna mellan känslor och utmaningar ofta som betydligt viktigare av våra deltagare. Kanske kan vi med berättelsens kraft skapa en värld som är lite mindre rädd för vad som döljs bakom nästa gräns.

Läs mer om Project Borders på:
www.projectborders.com

Interaktiv utställning med både digital och analog input, Not Quite Why, Fengersfors, 2013.

Åmåls KULTURHUS BIBLIOTEK | ARKIV | KONSTHALL

Kungsgatan 20, 662 31 ÅMÅL, 0532 171 07, 171 02
www.amalskulturhus.se - biblioteket@amal.se

*Upplev litteratur, konst och
historia i rofylld miljö
mitt i Åmåls centrum!*

**Våra öppettider
24 juni – 10 augusti**

måndag 12-19
tisdag 10-17
onsdag 12-19
torsdag 10-17
fredag 10-17
lördag 10-13

ÅMÅLS KOMMUN
www.amal.se

BOKDAGAR I DALSLAND

1 - 3 AUGUSTI I ÅMÅL

**Romaner & Deckare,
Barn- & Pocketböcker
till mässpriser!**

**Gästade författare
signerar sina böcker.**

Välkomna till vår monter!

*Affären som
har lite tur!*

Åmåls Bok- & Pappershandel

Cityhuset • Tel 157 70, Fax 188 89 • www.amalsbokhandel.se

BOKDAGAR I DALSLAND

Torsdag 1 augusti

FÖRKVÄLL Kulturmagasinet

19.00 Ungas Bokdagar och Tara Moshizi värmer upp i Kulturmagasinet tillsammans med radioprofilen Christer Lundberg och artisten Petter. Vi delar ut Dalslands Stora och Lilla Skrivarstipendium 2013. Kvällen kan avslutas på Café XO!

Fredag 2 augusti

INVIGNING Kulturmagasinet

10.30 Kulturchefen Stefan Jacobsson och Anita K Alexanderson, Bokdagar i Dalsland, hälsar er välkomna. Lars Nordström, VG regionens kulturnämnd och kommunalrådet Michael Karlsson invigningstalar.

FÖRFATTARFRAMTRÄDANDEN Kulturmagasinet

Presentatör Tara Moshizi
11.00 Susanna Alakoski
12.00 Mats Söderlund scensamtal med Tara Moshizi
13.00 Lars Andersson
14.00 Karin Alvtengen scensamtal med Dorotea Bromberg
15.00 Nils Uddenberg
16.00 Birgitta Lillpers

BARNENS BOKDAGAR Rum för barn

11.00–12.00 Föreläsning/tävling m Kenneth & Kerstin Hamberg
12.00–12.15 Ung berättare från berättarföreningen TellUs
12.30–13.30 Vi firar Emil i Lönneberga 50 år! Högläsning med Torsten Wahlund. Klä ut er till valfri Astrid-figur! Överraskning väntar!

14.00–15.00 Dockteater, Syrsan och Myran

Kom & lek i interaktiv utställning fr Junibacken m Molly & Sus!
Träffa författaren och illustratören Klara Persson.

tema Gränser Författardagar Åmål 1–3 augusti Kulturmagasinet
köp biljetter på www.bokdagaridalsland.se

Med reservation för eventuella ändringar i programmet!

Lördag 3 augusti

08.30 Café XO öppnar frukostbuffén (öppen till kl 11)

09.30 Frukostföreläsning med Björn Hellberg Café XO

FÖRFATTARFRAMTRÄDANDEN Kulturmagasinet

Presentatör Tara Moshizi
11.00 Johanne Hildebrandt
12.00 Qaisar Mahmood
13.00 Cilla Naumann scensamtal med Tara Moshizi
14.00 David Lagercrantz
15.00 Martina Haag
16.00 Göran Hägg

BARNENS BOKDAGAR Rum för barn

11.00–12.00 Dockteater, Syrsan och Myran
12.00–13.00 Öppen skrivarkurs med Anders Jacobsson
föranmälan till 0532-151 11

13.15–13.45 Susanna Alakoski läser ur *Dagens skräckis*

14.00–15.00 Föreläsning med Anders Jacobsson

15.15–15.30 Ung berättare från berättarföreningen TellUs

Kom & lek i interaktiv utställning fr Junibacken m Molly & Sus!
Träffa författaren och illustratören Klara Persson.

BOKHANDEL & SIGNERING följ röda mattan till Åmåls
Hembygdsmuseum

BOKBORDET Tokfynda begagnade böcker vid Kulturmagasinet

DESSUTOM Ta en fika, lös vårt litterära korsord, läs och njut!

KULTURRÅDET

Dalslands Sparbank

Författare som medverkar

Susanna Alakoski f. 1962, Vasa Finland
Författare, krönikör, redaktör

Foto: E Ohlson Wallin

Susanna är kanske en av vår samtids viktigaste författare. Med sin Augustprisade bok *Svinalängorna* från 2006 har hon starkt bidragit till samhällsdiskussionen om social utsatthet. *Svinalängorna* blev både film och teater liksom boken *Håpas du trifs bra i fengelse* blev teater. 2011 debuterade hon som barnboksförfattare med *Dagens Harri*, därefter utkom

Guldfisken. I augusti 2013 kommer *Dagens Skräckis*. Susanna är aktuell med den biografiska dagboksessän *Oktober i Fattigsverige*. Här försöker hon förstå sin sociala förhistoria och hur den påverkade hennes barndomsupplevelser av fattigdom.

Mats Söderlund f. 1965, Sundsvall
Poet, författare

Foto: Caroline Andersson

Som flerårig ordförande i Sveriges Författarförbund har Mats etablerat sig som flitig debattör på den svenska litteraturscenen. Som poet har han gett ut åtta diktsamlingar. 2012 kom essän *Göra kärlek* om manlighet och relationer, en utmaning för dig som tror att du lever jämställt, och som verkligen vill det. Nu, efter 10 års arbete, är den lovordade romanen

Observatoriet klar. En skakande uppväxtskildring från en liten norrländsk by. Om den ensamma, mobbade Eriks utsatthet i familjen och bland okända vuxna och deras skrämmande sexualitet och gränslöshet.

Martina Haag f. 1964, Stockholm
Författare, skådespelare

Foto: Annalena H

Botemedlet mot gråa löparrundor är här! I nya boken *Heja Heja* blir stegen lättare och lättare för varje sida. Ingen kan skildra vardagens dråpligheter och familjelivets förunderligheter som Martina. Hennes krönikor har hög igenkänningsfaktor och filmatiseringen av *Underbar och älskad av alla (och på jobbet går det också jättebra)* har setts av tusentals. Till bokdagarna kommer denna På Spåret-mästare för andra gången.

Cilla Naumann, född 1960, Stockholm
författare, journalist.

Foto: Sofia Runarsdotter

Cilla Naumann skriver i sin roman *Springa med åror* om det avgörande mötet mellan en bonddotter och en stadsflicka i en svensk sommaridyll. Flickorna balanserar på samma skälrande gräns mellan barn och vuxen som tonårspojken Tom gör i ungdomsboken *62 dagar*. Böckerna knyter an till varandra men berättas ur olika perspektiv. Nyfikenheten på hur en historia ändrar sig beroende på vem som berättar och vilken position den personen har, är central för detta författarskap som har nominerats till Augustipriset två gånger, 2009 och 2012.

David Lagercrantz f. 1962, Stockholm
Författare, journalist och föreläsare

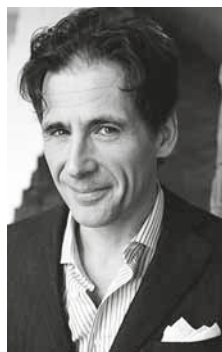

Foto: C A Andersson

Tänk dig att spendera 100 timmar med Zlatan och därefter skildra hela hans liv. David gjorde det och det gick minst sagt bra. 500 000 sålda exemplar på mindre än 60 dagar. 2012 nominerades *Jag är Zlatan* till Augustipriset i avdelningen Årets svenska fackbok. 20 länder har köpt rättigheterna att ge ut boken. David har gått från att vara kriminalreporter på Expressen via den internationellt hyllade biografien om äventyraren Göran Kropp till Zlatan. Här skildras

en mans dröm om att frigöra sig från strömmen och den griper tag i läsarens hjärta.

Birgitta Lillpers, f. 1958, Orsa
Poet, författare

Foto: Gunnel Johansson

Stämnoja. Det är titeln på Lillpers diktsamlingsdebut från 1982 och vittnar om ett ordflöde som ter sig lustigt, snirkligt. 31 år senare är hon hyllad med 11 av de främsta priserna i Litteratursverige och många nomineringar därtill. Hon har utforskat och omformat våra språkliga dimensioner. Det lyriska språkets släktskap med musik har lett henne till flera nära samarbeten med musiker. Ofta har hon skildrat människor i småstäder

och glesbygd med ett säreget, förtätat språk. Hennes senaste diktsamling heter *Industriminnen*, 2012.

Lars Andersson f. 1954, Karlskoga
Författare

Foto: Karl Loovas

Många recensenter anser att han skriver Sveriges vackraste prosa. Orden kränger, bråkar, vrenskas och viskar stillsamt, varsamt, går från det sprödaste finstämda till det våldsamt frustande och vulgärt vitala. Den nya boken *De levandes land* är andra delen i Lars släkt-historia. Ett värmländskt bygdepos om man så vill, om det slit som ledde fram till modernitet och välfärdsstat. Denna del sätter fokus på byn Nolkul och kvinnornas förutsättningar under denna tid. Om balansgången och gränsen mellan frihet och tillhörighet och landsbygdens tid av uppbrott och förändring.-

Qaisar Mahmood f. 1973, Pakistan
Författare, krönikör, debattör

Foto: Lorna Bartram

Ett middagsamtal i Värmland var starten på en 900 mil lång mc-resa genom Sverige och blev både bok och film *Jakten på svenskheten*. Han har varit i storstäder, på mindre orter och i ännu mindre avfolkade samhällen. Qaisar fann ingenting som förenade de människorna han mötte, och som kunde skilja dem från individer i andra delar av världen. Varken när det gäller åsikter, lynne, värderingar, normer eller ens utseende.

Nils Uddenberg f. 1938, Lund
Författare, läkare, psykiatriker

Foto: Jan Nordén

Kan vi förstå människan genom att skaffa en katt? Kanske. Denna prisade och välpublicerade folkbildare, med ett brett register inom gränsområdet mellan humaniora och biologi/medicin, hade aldrig kunnat tänka sig ett husdjur. Men plötsligt dyker kissekatten upp från ingenstans. Det är väldigt underhållande när Nils Uddenberg i sin bok *Gubbe och katt*, 2012 fördjupar sig i kissens själsliv utifrån sin bakgrund som psykiatriker.

Nils verk i två band, *Idéer om livet* belönades med Augustpriset för bästa fackbok 2003 och 2009 kom boken *Gränsvarelser*.

Foto: Micke Lundström

Karin Alvtengen, f. 1965, Huskvarna.
Författare

Alla som läst Karin Alvtengens kriminalromaner vet att de inte går att jämföra med en klassisk deckare. Titlarna *Skuld*, *Saknad*, *Svek*, *Skam* och *Skugga* har kommit att muta in ett drag av psykologisk

problematisering som tar det hela lite längre, lite högre och lite bättre. Karins böcker är översatta till fler än 30 språk och den senaste, *Fjärilseffekten*, handlar om våra gärningars verkan långt utanför våra egna liv. Om den fria viljans kamp och om vår ovilja att försonas med tillvarons villkor.

Johanne Hildebrandt f 1964, Lycksele
Författare, f.d. krigskorrespondent, kolumnist

Med totalt 20 år som krigskorrespondent i bland annat Irak, Jemen, Sudan och Somalia samt 10 år i det krigshärjade Balkan har Johanne som ingen annan skildrat krigets grymma sidor. 2010 följde hon de svenska soldaterna FS19 i Afghanistan under sex månader vilket resulterade i boken *Krigare*, en ytterst viktig och unik skildring av Sveriges roll i världen. Hon har även skrivit de tre succéromanerna *Freja*, *Idun* och *Saga*, vilka ingår i trilogin *Sagan om Valhalla*. De har sålt i över 800 000 exemplar och i år kom beskedet att en ny Valhalla-serie är på gång!

Göran Hägg f. 1947, Stockholm
Författare, docent i litteraturvetenskap

Foto: Cato Lein

Det är en konst att med humor lära ut allvarliga saker. Som historiker har Göran gjort det om och om igen. Som Italien-kännare har han gett oss stora verk om Vatikanens påvar och Mussolinis hemiska välde. Görans bidrag till den svenska folkbildningen och kulturarvet finns bland annat i hans stora kartläggning av Sveriges 200 viktigaste kyrkor. Lägg därtill flera titlar om retorik och prisade skönlitterära romaner med satirens sting, så kan du räkna med att ert möte på årets Bokdagar kommer bli en mycket angenäm lektion!

Björn Hellberg f. 1944, Laholm
Författare, journalist

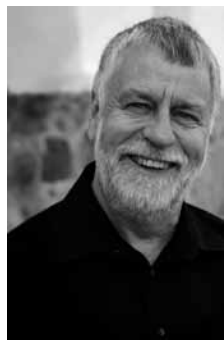

Foto: PeO Persson

Det är ett mysterium varför Svenska Akademien inte skrivit in Björn Hellberg som synonym till ordet "trevlig". Tennis-Björn, På-Spåret-Björn. Skriva-25-deckare-Björn? Addera ca 30 noveller så anar vi omfånget på denne folkkäre konnässörs bredd. Årets författarfrukost med Björn blir den trevligaste morgonstund du haft på länge. Trots att nära 70 personer har fått sätta livet till i hans böcker. Det är som tidningen Östran skrev i en recension: "Hellberg kan konsten att ha ihjäl folk så att läsarna säger att boken var trivsamt!"

BARNENS BOKDAGAR

Anders Jacobsson f. 1963, Karlskoga
Författare, manusförfattare

Bokdagar presenterar en av våra käraste barn- och ungdomsbok författare. Få har nog undgått serierna om Sune och Bert. Tonårsdrömmar om tjejer, mopeder och finnar. Gapskratten ligger nära till hands vid de kvicka beskrivningarna av den där luddiga tiden mellan barn och vuxen; ungdomen. Utöver dessa har Anders en lång rad med andra barn- och ungdomsböcker i ryggen samt prisade film- och tv-seriemanus. Under årets bokdag kommer Anders att ha världspremiär, han kommer bjuda på ett smakprov ur en rykande färsk serie som kommer ut 2014.

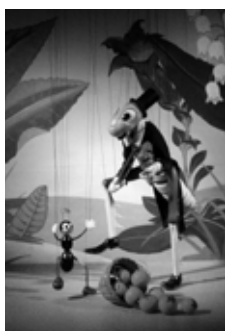
Kerstin och Kenneth Hamberg
f. 1951 och 1945 Serietecknare och illustratörer

Skaparna av den charmige stenålderspojken Goliat bor numera i Dalsland, i Skåpafors närmare bestämt. Goliat föddes 1975 då han blev publicerad i veckotidningen Svenska Journalen.

Därefter har han figurerat i egen serietidning, i veckopress och i olika svenska dagstidningar samt i en serie tecknade kortfilmer i TV-programmet HAJK under hela 80-talet. Sedan 1993 har paret även varit tecknare åt världens starkaste och snällaste björn, nämligen Bamse. År 2009 började Kerstin och Kenneth en nyproduktion av Goliatböcker och serier i albumform.

Syrsan och Myran, Dockteater Svarta Katten

Svarta Katten bjuder på dockteater från leksakslandets himmel. Grundad 1986 har Svarta Katten som fri och obunden dockteater förvaltat en ädel berättarkonst på bästa vis. Den lättsinniga syrsan spelar fiol och tar dagen som den kommer, obekymrad om att sommaren är kort. Han retar myrorna för deras slit med att fylla vinterförråden - redan! Men när hösten kommer knackar han på dörren till myrornas hus, halvt

ihjälfrusen och svältande. Missa inte detta utmärkta tillfälle för våra allra minsta sagoälskare att kliva in i fablernas värld!

Klara Persson f. 1985, Göteborg
Författare, grafisk designer, illustratör

Barnbokslitteraturen är mer i fokus än någonsin i år och vi är mer än glada över att presentera Svenska Författarförbundets val 2012 av årets debutant. Klara fick priset Slangbellan för sin uppfriskande opolerade ton i boken *Molly & Sus*. Nu

Foto: Pia Engman

har hennes nya bok *Maximilian och Minimilian* kommit och åter igen får vi oväntade, upplyftande vinklar på hur vi ser på oss själva. När man är stor blir man aldrig buren och när man är liten får man alltid minsta glassen. Så vill man inte alltid att det ska vara. Vad händer om man försöker byta perspektiv?

UNGAS BOKDAGAR

PETTER f. 1974, Stockholm
Rappare, föreläsare, författare.

Att bli en av Sveriges största artister har varit långt ifrån

Foto: Adam Falk

en dans på rosor. Med dyslexi och ADHD var Petters förutsättningar i skolan inte de bästa. Hör historien om hur en ung killes strävan via talpedagoger och stöd-undervisning vände motgång till uppgång. Om den banbrytande, prisade debutskivan *Mitt Sjätte Sinne*. Efter succén i "Så Mycket

Bättre" visar hans åttonde skiva att ingen kan som Petter ta det till nästa nivå, nästa plåt. I år firar han 15 års jubileum och i september släpper han sin första bok.

Christer Lundberg f. 1974, Göteborg
Journalist, författare, radioprofil och sångare

Sveriges trevligaste röst hörs vanligen i radioprogrammet

Foto: Mikael Andersson SR

Christer i P3. Nu har Christers debutroman kommit. *Gräspojken* är en varm, kärleksfull och humoristisk berättelse om hur tolvårige Kalle i 80-talets Göteborg blir Majornas Tony Montana. När morsan drar till Indien och pappa, med en nymfparakit på axeln, ballar ur i Amsterdam, tycks världen öppen för Kalle. I en

blandning av barndomsminnen och fiktion är Christer någon slags livssanning på spåret, och vi följer glatt med!

KONFERENCIER

Tara Moshizi, f. 1983, Iran.
Krönikör, journalist, konferencier

Foto: Olivia Mariette Borg

Det är ett kärt återseende när Tara för andra året håller i rodret för Bokdagarna i Dalsland. Den som följer media märker att Tara hörs och syns lite över allt. Hon är redaktör för Sommar i P1, var tidigare programledare för populärkulturens oas i P3 Populär. Som om det inte räcker så är Tara även bokexpert i SVT:s Go'kväll, skriver för ELLE och i Aftonbladet, där hon även gör

bokpodden Bokmärkt. Lägg till en passion för mode och ost (!) så har du ändå inte lyckats greppa henne.

Tre frågor till årets författare

Vi ställde tre frågor till författarna som kommer till årets bokdagar.

- 1 Vad vet du om Dalsland och om Bokdagarna?
- 2 Vilken författare har påverkat dig mest?
- 3 Vilket är ditt nästa litterära projekt?

Här kommer svaren:

Susanna Alakoski

1. De har varit ett levande dåligt samvete för mig i tre fyra år eftersom jag tvingats tacka nej till att medverka. Glad för att jag i år får ta del av denna litterära fest.
2. Många olika i olika perioder av mitt liv. Om jag ska nämna några väljer jag poeterna Michael Strunge och Kristina Lugn (när jag var ung). Virginia Woolfs ett eget rum, var en avgörande bok för mitt författarskap. Bland prosaförfattarna har jag många förebilder, bland annat Dubravka Ugresic, Julie Otsuka, Jeanette Winterson
3. Utkommer med Dagens Skräckis i augusti, sista delen i min barnbokstrilogi. Därefter skriver jag en pjäs för Göteborgs stadsteater, och efter det utkommer min nästa roman.

Lars Andersson

- 1 Jag har varit en hel del i Dalsland, t o m med en arkeologvän för länge sen och uppsökt och avritat hållkistor... Bokdagarna har jag aldrig besökt, men känner förstås till.
- 2 Jag tvingas nog säga Aksel Sandemose. Hermann Hesse och Lars Gustafsson.
- 3 Hemligt.

Karin Alvtengen

- 1 Inte så mycket och är därför full av upptäckarlust. Jag har varit inbjuden till Bokdagarna men först i år har jag möjlighet att medverka.
- 2 Astrid Lindgren, min gammelfaster. Inte minst som människa.
- 3 En text till en antologi med Stilton Literary Agencys författare.

Nils Uddenberg

- 1 Alldeles för lite. Har knappast varit där. Just därför kul att komma!
- 2 Skickliga essäister med gedigen akademisk bakgrund: t ex Sten Lindroth och Stephen J. Gould, m.fl m.fl.
- 3 En medicinhistoria i två band.

Qaisar Mahmood

- 1 Inte mycket! Ska bli en trevlig övervakning.
- 2 V.S. Naipaul.
- 3 Brevroman.

Birgitta Lillpers

- 1 Dalsland är ett hemligt, vackert landskap som jag ibland far igenom. När jag far igenom tänker jag alltid "här borde man stanna och ta reda på mera" - men det har hittills bara blivit

något stopp i Åmål. På Bokdagarna har jag aldrig varit – och vet ingenting.

- 2 Svårt att veta säkert – och det beror också på vart i sitt liv man tittar. Mycket tidiga, grundläggande språkintryck som psalmtexter och FIB:s gyllene böcker? Patrick White, många år därefter, men fortfarande var mycket ung? Senare i livet har nog bildkonst betytt mer för mitt författarskap än litterära impulser.
- 3 Jag arbetar med ... dikter. Tror jag.

Johanne Hildebrandt

- 1 Att bokdagarna alltid lyckats locka till sig kända och spännande författare, vilket är kul eftersom evenemanget inte utspelar sig i en storstad.
- 2 Homeros, Iliaden gjorde mig väldigt intresserad av krig och bronsåldern. Marion Zimmer Bradley, Avalonserien är fortfarande den bästa fantasyserie jag läst.
- 3 I juni började jag skriva på den första boken i en trilogi som ska bli fortsättningen på sagan om Valhalla. Jag har med andra ord återvänt till det fornnordiska Sverige och dess mytologi, vilket är häftigt.

Cilla Naumann

- 1 Jag vet att Dalsland ligger i Västra Götalands län, men jag har inte varit mycket i den delen av Sverige. Delar av året bor jag på Österlen och när det är mycket turister i juli brukar vi som bor där mer än bara på sommaren skämta om att vi ska flytta till Dalsland. Jag tror att vi tror att det är vackert, tyst, grönt och lummigt. I sommar på Bokdagarna får jag antligen se om det är sant. Om Bokdagarna har jag bara hört gott av andra författare. Välbesökt, välplanerat, fint på alla sätt. Samt att Åmål är en förtjusande stad.
- 2 Lawrence Durrell med "Alexandriakvartetten". Av de svenska, Kerstin Ekman och Gunnar Ekelöf.
- 3 Mitt nästa romanprojekt talar jag inte om. Men just nu sitter jag och läser korrektur på den fjärde och sista delen om tonårspojken Tom. Den kommer ut i höst.

Martina Haag

- 1 Jag var på Bokdagarna för två år sedan. Då hade jag med mig hela min familj och hundarna. Det var jättemysigt!
- 2 Barbro Lindgren.
- 3 Skriver filmmanus tillsammans med Vasa på min bok Glada hälsningar från Missångerträsk.

Göran Hägg

- 1 Alldeles för lite. Har åkt igenom landskapet någon gång för tusen år sedan. Och så sa kungen "Alltid något". Och så "Fucking Åmål".
- 2 Kan man svara på sådant? Någon som fick mig att älska läsning tidigt – Enid Blyton eller R L Stevenson, kanske.
- 3 Det får jag inte tala om för förlaget. Men det som jag senast har fullbordat och som således kommer som bok i höst är "Svenska förmögenheter" - en, förhoppningsvis, underhållande och avslöjande skildring av de stora svenska pengamängder som spekulerats ihop och ärvt sedan 1800-talet till idag. Lätt jobb, man behöver bara vända på perspektivet i de sponsrade företagshistorierna, och man har en chockerande skildring av girighet, bedrägerier och inkompetens.

Varför blev Emil i Lönneberga kommunalnämndsordförande?

Ingrid Hennix

I år firar vi att det är 50 år sedan Astrid Lindgren skrev de första raderna om Emil. Berättelsen kom till när hon försökte lugna sitt illskrikande barnbarn med frågan: Vet du vad Emil i Lönneberga gjorde en gång? Och så började hon berätta om hyssen som hennes pappa Samuel August ställde till med som barn. Ungefär som i Katthult kunde det se ut på små gårdar i Småland för över hundra år sen. Han berättade ofta för Astrid och hennes syskon om hur det var när han var liten, och därifrån kom mycket av inspirationen till böckerna.

Emil är egentligen en helt vanlig liten grabb som man kan hitta var som helst även i dag. Det är lätt för små och stora barn att identifiera sig med honom. Många kanske känner någon som är som Emil: busig, glad, påhittig och med en gränslös fantasi. Han är lika omtyckt i dag, det märks på biblioteken, där Emil lånas både som bok, ljudbok och film. I och med jubiléet kommer nya utgåvor ut och även en ny animerad film om Emil och Ida. Allra bäst är det att läsa högt eller att höra Astrid på ljudbok när hon läser. För mig räcker det att slå upp en av böckerna så tycker jag mig höra hennes varma stämma...

Hur blev det då med mor Almas framtidsdrömmar för sonen? Som bekant råkade han ständigt i klistret på grund av sina välmenta men inte direkt genomtänkta påhitt. Och blev sittande i snickerboa och täljde trägubbar i lugn och ro. Kanske reflekterade han lite över vad han gjort. Det var här det stora skedde. När gubbarna började ta form kom de första tankespånen som skulle leda till en framtida karriär som kommunalnämndsordförande. Fast till att börja med kanske de mest ledde till nya hyss.

Emil ville hjälpa människor och se till att allt blev rättvist. Han ordnade tabberaset i Katthult för fattighjonen medan Kommandoran fick ta sitt straff i varggropen. Och han såg till att drängen Alfred kom till doktorn när han fått blodförgiftning. Från att ha ett rykte som odåga blev Emil traktens hjälte. Bättre förutsättningar för sitt framtida yrkesval kunde han väl inte ha? Förmågan att tänka över sina misstag. Att ändå våga överskrida gränser och använda fantasin, trots risken att det kan bli fel. Och det viktigaste av allt: Medkänsla och engagemang.

Precis vad som behövs även år 2013!

ANITAS krönika

Ni har naturligtvis inte kunna missa att detta nummer av Korpgluggen är fullproppat med sommarens höjdpunkt: Bokdagar i Dalsland 2013!

Efter en strålande lyckad Nordisk Novelldag och utdelning av Dalslands Litteraturpris på Baldersnäs Herrgård, för ett par veckor sedan, var det bara för oss att kasta oss in i förberedelserna för de tre olika begivenheterna i Åmål: Barnens Bokdagar, Ungas Bokdagar och Författardagarna. Alla texter i form av pressinformation, författarpresentationer, hem-sidestexter osv ska vara skrivna och korrekturlästa. Biljettpriser ska vara satta, lokaler ska vara bokade, rum och mat ska vara beställda till författarna osv. Allt detta innan programfoldrar, affischer, flyers går i tryck. Niklassons stänger för semester!

Men sen är det bara resten kvar! Och sen är det snart den 1 augusti och då sätter vi i gång! Alltid lika spännande varje år och i år är det för trettonde gången. Känner en stolthet över att vi överlevt och utvecklats i så många år. Läser i dag att Peace & Lovefestivalen i Borlänge måste lägga ner. Tycker det är sorgligt! Grundaren säger bl a "när festivalen växte och växte blev vi fartblinda". Om någon av er tycker att vi börjar bli fartblinda, kom och skrik åt oss!

I år ska vi under Barnens Bokdagar fira ett älskat födelsedagsbarn! Emil i Lönneberga fyller 50 år.

Det ska vi uppmärksamma med att skådespelaren Torsten Wahlund, under både fredag och lördag, kommer att läsa högt för barnen ur Emilböckerna.

Vi har dessutom tacksamt mottagit en summa pengar från en av våra sponsorer. Dessa pengar ska uttryckligen användas till inköp av så många böcker om Emil som dom räcker till. Böckerna delas sen ut till barn som kommer och kanske även till barn som inte kan komma. Det blir ett fint födelsedagskalas! Vet inte i skrivande stund hur många böcker pengarna räcker till, dom kanske inte räcker till alla barn som kommer men det kan ju dyka upp någon mer frikostig sponsor som gärna vill vara med och göra barn glada med en bok! Eller ????? Hör gärna av er till mig eller till Lena Grönlund.

Skön sommar på er! Vi ses 1-3 augusti i Åmål. Hujedamej så trevligt vi ska ha!

Anita

BOKSTAFETT

BOKSTAFETTEN TAR SEMESTER

Återkommer i nr 3

Dalslands Sparbank

För andra banker
är vår region en
liten del av Sverige
- för oss betyder
den allt.

dalsbank.se

Vår vision:
Ett attraktivt
Dalsland i tillväxt

VI HAR DET DU BEHÖVER!

Bläckpatroner till skrivare
Kopplingspapper • Usb-minne m.m.

Bokhandeln i Mellerud

Storgatan 16 • Tel. 0530-100 69
mona.christiansson@telia.com

- Hälsokost
- Kosttillskott
- Naturmedel/
Naturläkemedel
- Biologisk kosmetika
- Akupunktur
- Friskvård

HÄLSOSHOPEN

Storgatan 16 - MELLERUD
Tel: 0530 - 101 00

Baldersnäs Herrgård

Boende
Restaurang
Gästhamn
Arrangemang

BALDERSNÄS
HERRGÅRD

0531-41213
0531-41244
info@baldersnas.com
www.baldersnas.com

Hotell Restaurang Spa

Håverud's

hotell • restaurang • konferens • spa

0530-35000 info@haverudshotell.se
www.haverudshotell.se